

A BIZOTTSÁG 828/2014/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2014. július 30.)****a fogyasztóknak az élelmiszerek gluténmentessége vagy csökkentett gluténtartalma tekintetében nyújtott tájékoztatásra vonatkozó követelményekről****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 36. cikke (3) bekezdésének d) pontjára,

mivel:

- (1) A gluténérzékeny személyek állandó gluténintoleranciában szenvednek. A búza (vagyis minden Triticum fajta, például a durumbúza, a tönköly és a khorasan búza), a rozs és az árpa olyan gabonafélék, amelyekről tudományosan kimutatták, hogy glutént tartalmaznak. Az e gabonákban található glutén káros hatást gyakorolhat a gluténérzékenyek egészségére, ezért e gabonákat ők nem fogyaszthatják.
- (2) A fogyasztóknak az élelmiszerek gluténmentességére vagy csökkentett gluténtartalmára vonatkozóan nyújtott tájékoztatás segítséget nyújt a gluténérzékenyek számára a megfelelő élelmiszerek kiválasztásában, és lehetővé teszi, hogy otthonukban vagy azon kívül változatos étrendet kövessenek.
- (3) A 41/2009/EK bizottsági rendelet ⁽²⁾ harmonizált szabályokat állapít meg az élelmiszerek gluténmentessége („gluténmentes”) vagy csökkentett gluténtartalma („nagyon alacsony gluténtartalmú”) tekintetében a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatás vonatkozásában. Az említett rendeletben foglalt szabályok tudományos adatokon alapulnak, és biztosítják, hogy a fogyasztók számára az élelmiszerek gluténmentessége vagy csökkentett gluténtartalma tekintetében nyújtott tájékoztatás a sokfélesége révén ne legyen megtévesztő vagy zavaró.
- (4) A különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló jogszabályok felülvizsgálatának összefüggésében a 609/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 2016. július 20-tól hatályon kívül helyezi a 41/2009/EK rendeletet. Biztosítani kell, hogy az említett időpontot követően az élelmiszerek gluténmentessége vagy csökkentett gluténtartalma tekintetében nyújtott információ az 1169/2011/EU rendelet 36. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a vonatkozó tudományos adatokon alapuljon, továbbá, hogy a tájékoztatás módja egységes legyen annak érdekében, hogy ne idézhesse elő a fogyasztók megtévesztését, vagy ne legyen számukra zavaró keltő. Ezért az Unióban fenn kell tartani az élelmiszer-ipari vállalkozók által az élelmiszerek gluténmentessége vagy csökkentett gluténtartalma tekintetében nyújtott tájékoztatásra vonatkozó követelmények alkalmazásának egységes feltételeit, az említett feltételeknek pedig a 41/2009/EK rendeleten kell alapulniuk.
- (5) Egyes élelmiszerekben a glutént tartalmazó egy vagy több összetevő gluténtartalmát a gyártás, az előkészítés és/vagy a feldolgozás útján csökkentik, vagy a glutént tartalmazó összetevőt más, természetes módon gluténmentes összetevővel helyettesítik. Más élelmiszerek kizárólag természetesen gluténmentes összetevőkből készülnek.
- (6) A glutén eltávolítása a glutént tartalmazó gabonákból jelentős technikai nehézséget okoz és komoly gazdasági ráfordítást igényel, ezért ilyen gabonák felhasználásával nehéz teljesen gluténmentes élelmiszereket gyártani. Ennek következtében számos, a piacon jelen lévő élelmiszer, amelyet különleges eljárással úgy állítanak elő, hogy a benne levő egy vagy több, gluténtartalmú összetevő gluténtartalmát csökkentik, tartalmazhat kis mennyiségű gluténmaradékot.

⁽¹⁾ HL L 304., 2011.11.22., 18. o.

⁽²⁾ A Bizottság 2009. január 20-i 41/2009/EK rendelete a gluténérzékenyeknek szánt élelmiszerek összetételéről és címkézéséről (HL L 16., 2009.1.21., 3. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 12-i 609/2013/EU rendelete a csecsemők és kisgyermek számára készült, a speciális gyógyászati célra szánt, valamint a testtömeg-szabályozás céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerekről, továbbá a 92/52/EGK tanácsi irányelv, a 96/8/EK, az 1999/21/EK, a 2006/125/EK és a 2006/141/EK bizottsági irányelv, a 2009/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 41/2009/EK és a 953/2009/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 181., 2013.6.29., 35. o.).

- (7) A gluténérzékenyek többségének étrendje tartalmazhat zabot, anélkül, hogy ez az egészségükre kedvezőtlen hatást fejtene ki. E kérdés jelenleg tudományos tanulmányok és kutatások tárgyát képezi. Komoly gondot jelent azonban a zabnak a búzával, rozsszal vagy árpával történő szennyeződése a gabona betakarítása, szállítása, raktározása vagy feldolgozása során. Ezért a zabot tartalmazó termékek gluténszennyezettségének kockázatát figyelembe kell venni az érintett élelmiszerekre vonatkozó információk élelmiszer-ipari vállalkozók általi feltüntetése kapcsán.
- (8) Egyes gluténérzékenyek képesek lehetnek tolerálni egy adott, korlátozott tartományon belül különböző, kis mennyiségű glutént. Annak érdekében, hogy a piacon mindenki hozzáférhessen az igényeinek és érzékenységi szintjének megfelelő élelmiszer-választékhoz, lehetővé kell tenni e korlátozott tartományon belül, különböző mennyiségű glutént tartalmazó termékinálatot. Fontos azonban, hogy a különböző termékeket megfelelő módon jelöljék annak biztosítása érdekében, hogy a gluténintoleranciában szenvedők – a tagállamok tájékoztató kampányainak segítségével – megfelelően használják azokat.
- (9) Lehetővé kell tenni, hogy az olyan élelmiszerek esetében, amelyek glutént tartalmazó egy vagy több összetevőjének gluténtartalmát gyártás, előkészítés és/vagy feldolgozás útján csökkentették, vagy amelyekben a glutént tartalmazó összetevőt más, természetes módon gluténmentes összetevővel helyettesítették, az e rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően feltüntethető legyen a termék gluténmentes voltára („gluténmentes”) vagy a csökkentett gluténtartalomra („nagyon alacsony gluténtartalmú”) vonatkozó jelzés. Emellett lehetővé kell tenni olyan kijelentés feltüntetését az érintett élelmiszereken, amely tájékoztatja a fogyasztókat arról, hogy az adott élelmiszert kifejezetten gluténérzékenyeknek szánják.
- (10) A természetes módon gluténmentes termékek esetében lehetővé kell tenni olyan jelölés feltüntetését, amely jelzi a gluténmentességet, az e rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően, amennyiben az 1169/2011/EU rendeletben a tisztességes tájékoztatási gyakorlatokra vonatkozó általános feltételek teljesülnek. Az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás mindenekelőtt nem tévesztheti meg a fogyasztókat, azt sugallva, hogy az adott élelmiszer különleges tulajdonságokkal rendelkezik, ha a szóban forgó tulajdonságokkal valójában minden hasonló élelmiszer rendelkezik.
- (11) A 2006/141/EK bizottsági irányelv⁽¹⁾ az anyatej-helyettesítő tápszerek és anyatej-kiegészítő tápszerek előállításánál tiltja a gluténtartalmú összetevők használatát. Ezért az e termékekkel kapcsolatos tájékoztatásban meg kell tiltani a „nagyon alacsony gluténtartalmú”, valamint a „gluténmentes” kijelentések használatát, hiszen e rendelet értelmében ezek a kijelentések a 100 mg/kg, illetve 20 mg/kg mennyiséget meg nem haladó gluténtartalom megjelölésére szolgálnak.
- (12) A gluténérzékenyek különleges táplálkozási igényeinek kielégítésére szánt élelmiszerekről szóló Codex-szabványt⁽²⁾ megfelelő módon figyelembe kell venni e rendelet alkalmazásában.
- (13) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Hatály és tárgy

Ez a rendelet a fogyasztóknak az élelmiszerek gluténmentességére vagy csökkentett gluténtartalmára vonatkozóan nyújtott tájékoztatás követelményeire vonatkozik.

⁽¹⁾ A Bizottság 2006. december 22-i 2006/141/EK irányelve az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerekről, valamint az 1999/21/EK irányelv módosításáról (HL L 401., 2006.12.30., 1. o.).

⁽²⁾ CODEX STAN 118-1979.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „glutén”: búzában, rozsbán, árpában, zabban és ezek keresztezett változataiban, valamint származékaiban megtalálható fehérjefrakció, amellyel szemben bizonyos személyek intoleranciát mutatnak, és amely vízben és 0,5 M nátrium-klorid-oldatban egyaránt oldhatatlan;
- b) „búza”: valamennyi Triticum fajta.

3. cikk

A fogyasztók tájékoztatása

- (1) Amennyiben az élelmiszerek gluténmentességére vagy csökkentett gluténtartalmára vonatkozó kijelentésekkel tájékoztatják a fogyasztókat, kizárólag a mellékletben foglalt kijelentések használhatók az ott megállapított feltételek mellett.
- (2) Az (1) bekezdésben említett, élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatást a következő kijelentések kísérhetik: „gluténérzékenyek is fogyaszthatják” vagy „coeliakiában szenvedők is fogyaszthatják”.
- (3) Az (1) bekezdésben említett, élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatást a következő kijelentések kísérhetik: „kifejezetten gluténérzékenyek számára készült” vagy „kifejezetten coeliakiában szenvedők számára készült”, amennyiben az élelmiszert kifejezetten úgy gyártották, készítették elő és/vagy dolgozták fel, hogy:
 - a) az élelmiszer glutént tartalmazó egy vagy több összetevőjének gluténtartalmát csökkentették;
 - b) a glutént tartalmazó összetevőt más, természetes módon gluténmentes összetevővel helyettesítették.

4. cikk

Anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerek

A 2006/141/EK irányelvben meghatározott anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerek esetében tilos az élelmiszerek gluténmentességére vagy csökkentett gluténtartalmára vonatkozó tájékoztatás nyújtása.

5. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2016. július 20-tól kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2014. július 30-án.

a Bizottság részéről
az elnök
José Manuel BARROSO

MELLÉKLET

Az élelmiszerek gluténmentességére vagy alacsony gluténtartalmára vonatkozó, megengedett kijelentések és ezek használatának feltételei**A. Általános követelmények**

GLUTÉNMENTES

A „gluténmentes” kijelentés csak abban az esetben használható, ha az élelmiszer a végső fogyasztónak értékesített formájában legfeljebb 20 mg/kg glutént tartalmaz.

NAGYON ALACSONY GLUTÉNTARTALMÚ

A „nagyon alacsony gluténtartalmú” kijelentés csak abban az esetben használható, ha az élelmiszer – amely egy vagy több, búzából, rozsból, árpából, zabból vagy ezek keresztezett változataiból származó összetevőből áll, vagy ilyen összetevőt tartalmaz, amelyet különleges eljárással úgy állítottak elő, hogy a gluténtartalmat csökkentsék – a végső fogyasztó számára értékesített formájában legfeljebb 100mg/kg glutént tartalmaz.

B. A zabot tartalmazó élelmiszerekre vonatkozó kiegészítő követelmények

A gluténmentesként vagy nagyon alacsony gluténtartalmúként megjelölt élelmiszerekben csak olyan zab használható, amelynek termesztése, előkészítése és/vagy feldolgozása során kifejezetten kerültek a búzával, rozssal, árpával vagy ezek keresztezett változataival való szennyeződést, és amelynek gluténtartalma legfeljebb 20 mg/kg.
